

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA Lausunto asiassa 01897/17

VALITTAJA

Splenden Oy

LAUSUNNON ANTAJA

Pirkanmaan Pelastuslaitos

PL 131

33101 Tampere

LAUSUNNON ANTAJAN ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Lakimies Riikka Viitaniemi

Tampereen kaupunki

Hallintoyksikkö / Lakiasiat

PL 487

33101 Tampere

puh. 050 526 3225

lakiasiat@tampere.fi

LAUSUNTO

Vaatimukset

Pirkanmaan pelastuslaitos vaatii, että Splenden Oy:n valituskirjelmässä esittämät vaatimukset koskien palotarkastuksella annettujen korjausmääräysten kumoamista ja oikeudenkäyntikuluja hylätään.

Perustelut

Palotarkastuksen toimittaminen

Hallintolain (434/2003) 39 §:n mukaan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Edellä tarkoitettulla asianosaisella on oikeus olla läsnä tarkastuksessa sekä esittää mielipiteensä ja kysymyksiä tarkastukseen liittyvistä seikoista. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle on, mikäli mahdollista, kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastus on suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa.

Palotarkastaja Aleksi Mertsalmi on ilmoittanut postitse Splenden Oy:lle puheena olevassa kohteessa pidettävästä palotarkastuksesta kesäkuussa 2017. Tarkastusajankohta on siirretty 10.7.2017 Seppo Savolaisen pyynnöstä torstaille 17.8.2017. Tästä huolimatta Savolainen ei ollut paikalla tarkastuksella. Tarkastuksen alussa on normaalin käytännön mukaisesti käyty läpi edellisen palotarkastuksen (16.11.2009) pöytäkirjat. Pöytäkirjojen mukaan kohteessa ei ole tarkastushetkellä ollut ravintola tai jakeluasematoimintaa ja pöytäkirjat ovat lähinnä asian toteavia. Näin ollen Anneli Savolaiselle on voinut jäädä käsitys, että pöytäkirjoja ei ole käyty läpi. Pelastuslaitos katsoo, että tarkastus on suoritettu asianmukaisesti.

Korjausmääräys 2

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain 115 §:n mukaan lain noudattamista valvovat pelastusviranomaiset, kun on kyse vaarallisten

kemikaalien vähäisestä teollisesta ja varastoinnista, kuten jakeluasemasta¹.

Lain 133 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että toiminnan lopettamisen jälkeen tuotantolaitoksen ja sen käytöstä poistettavan osan rakenteet ja alueet tarvittaessa puhdistetaan ja huolehditaan vaarallisista kemikaaleista ja räjähteistä niin, ettei niistä aiheudu henkilö-, ympäristö- eikä omaisuusvahinkoja. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asianomaiselle valvontaviranomaiselle tuotantolaitoksen toiminnan lopettamisesta tai toiminnan keskeyttämisestä vuotta pidemmäksi ajaksi.

Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (855/2012) 42 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on liitettävä lopettamista koskevaan ilmoitukseen suunnitelma kemikaaliturvallisuuslain 133 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi, jos teollinen käsittely tai varastointi lopetetaan.

Jakeluasematoiminta on kohteessa lopetettu kiistattomasti vuosia sitten. Toiminnanharjoittaja ei kuitenkaan ole toimittanut pelastusviranomaiselle ilmoitusta toiminnan lopettamisesta, eikä suunnitelmaan kemikaaliturvallisuuslain 133 § 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Annettu korjausmääräys on näin ollen aiheellinen.

Korjausmääräys 3

Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (855/2012) 5 §:n 2 momentin kohdassa 1) mainitun taulukon mukaisesti nestekaasun teollinen käsittely ja varastointi on vähäistä, kun varastoitavan kaasun määrä on vähintään 0,2 t. Varastoitavan kaasun määräksi lasketaan vakiintuneen käytännön mukaisesti nestekaasupullojen osalta nestekaasupulloon merkitty nestekaasun suurin määrä².

Tarkastuksella on todettu, että kohteessa on kahdessa pullokaapissa täysiä ja tyhjiä kaasupulloja yhteensä reilusti yli 0,2 t. Annettu määräys on näin ollen aiheellinen.

Korjausmääräykset 5-6

¹ Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (855/2012) 5 § 4 mom.

² Säädetty aiemmin nykyään kumoutuneessa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä nestekaasuasetuksen soveltamisesta (344/1997) 3 §.

Pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaan ko. laissa tai muissa säädöksissä vaaditut tai viranomaisen määräämät varusteet ja laitteet, muiden ohella poistumisreittien opasteet ja valaistus, on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti. Velvoitteista vastaa rakennuksen yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyiden osalta rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja

Sisäasiainministeriön rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta antaman asetuksen (805/2005) 5 §:n mukaan poistumisopasteiden on oltava aina valaistuja. Asetuksen 9 §:n mukaan poistumisreittien merkintöjen ja valaistuksen toimintakunnossa pysyminen on varmistettava säännöllisellä kunnossapidolla. Kunnossapitoa varten on laadittava kunnossapito-ohjelma, jossa selostetaan tarvittavat huoltotoimenpiteet. Tehdyt toimenpiteet merkitään joko kunnossapito-ohjelmaan tai erilliseen päiväkirjaan. Kunnossapito-ohjelma ja -päiväkirja on pyydettäessä esitettävä alueen pelastusviranomaiselle valvontaa varten.

Palotarkastuksella on todettu, että ravintolan poistumisopasteet ovat olleet pimeänä, eikä kohteessa ole ollut esittää kunnossapito-ohjelmaa tai muuta dokumenttia huoltotoimenpiteistä. Korjausmääräykset ovat näin ollen aiheellisia.

Korjausmääräys 8

Pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaan ko. laissa tai muissa säädöksissä vaaditut tai viranomaisen määräämät varusteet ja laitteet, muiden ohella sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto, on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti.

Sisäasiainministeriön käsisammuttimien tarkastuksesta ja huollosta antaman asetuksen (917/2015) 1 ja 3 §:n mukaan viranomaisen määräyksestä tai säädösten vaatimuksista johtuen hankittuja käsisammuttimia voi tarkastaa ja huoltaa vain pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain (562/1999) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu käsisammutinliike. Tarkastusvälistä säädetään asetuksen 9 §:ssä.

Palotarkastuksella on todettu, että käsisammutinasetuksen 9 §:ssä todettu tarkastusväli

on ylittynyt, joten viranomaisella on ollut velvollisuus määrätä puute korjattavaksi. Olemassa olevan sammuttimen osalta viranomaisella ei ole oikeutta määrätä sammutinta uusittavaksi, vaikka joissain tilanteissa se saattaa olla edullisempi vaihtoehto kuin sammuttimen tarkastuttaminen. Kohde voi luonnollisesti itse päätyä uuden sammuttimen hankintaan tarkastamisen sijasta.

Korjausmääräys 9-10

Pelastuslain (379/2011) 13 §:n mukaan rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta huolehdittava, että tulisijat ja savuhormit on nuohottu 59 §:n mukaisella tavalla, ja että ilmanvaihtokanavat ja -laitteet on huollettu ja puhdistettu siten, että niistä ei aiheudu tulipalon vaaraa.

Sisäasiainministeriön nuohouksesta antaman asetuksen (539/2005) 2 §:n mukaan käytössä oleva kiinteällä polttoaineella, useammilla polttoaineilla tai raskasöljyllä toimiva tulisija hormimeen on nuohottava vuoden välein.

Ilmanvaihtokanavien ja -laitteiden puhdistukselle ei ole olemassa voimassa olevia yksityiskohtaisia vaatimuksia. Kumoutuneeseen sisäasiainministeriön asetukseen³ perustuvan vakiintuneen käytännön mukaan ammattimaisen keittiön ilmanvaihtokanavat ja -laitteistot tulee puhdistaa vuosittain, ellei harvemman puhdistusvälin voida osoittaa olevan riittävä.

Kohteen nuohouksesta tai ammattimaisen keittiön ilmanvaihtokanavien ja -laitteiden puhdistuksesta ei saatu tarkastuksella näyttöä, joten asiassa tuli antaa korjausmääräys.

Oikeudenkäyntikulut

Asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Valitus ei ole johtunut viranomaisen virheestä. Asiassa ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu

³ Sisäasiainministeriön asetus ilmanvaihtokanavien ja -laitteistojen puhdistamisesta (802/2001) 2 §

pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Yhteenveto

Pelastusviranomaisen tulee pelastuslain (78-80 §) ja vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen (685/2015) 40 §:n mukaisesti suorittaa tarkastuksia pelastuslaitoksen laatiman valvontasuunnitelman mukaisesti.

Pelastuslain 80 §:n mukaan palotarkastuksesta on laadittava pöytäkirja. Mikäli pelastusviranomainen havaitsee tarkastuksella puutteita pelastuslaissa säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa, on hänen määrättävä puutteet korjattavaksi. Jos puutteita ei voida heti korjata, tulee korjaamiselle antaa määräaika (PelL 81 §).

Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen 40 §:n mukaan pelastusviranomaisen on merkittävä tarkastuksesta laadittavaan pöytäkirjaan havaitut puutteet sekä tarvittavat toimenpiteet niiden korjaamiseksi.

Edellä selostettuun perustuen Pirkanmaan pelastuslaitos katsoo, että Sirkanhoviin (Menostentie 977, Urjala) 17.8.2017 suoritettu palotarkastus on toimitettu asianmukaisesti ja voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuen. Splenden Oy:n valitus tulee hylätä perusteettomana.

Tampereella 10.10.2017

Olli-Pekka Ojanen
Pelastusjohtaja

Liitteet: Palotarkastuspöytäkirja nro 187 033 (18.8.2017)